

بررسی رویکرد توسعه حمل و نقل محور ، ضرورتها و پیامدها در شهر مشهد

سعید رضوانی کاخکی^۱

استاد مدعو موسسات آموزش عالی خاوران و بینالود مشهد rezvanibox1@gmail.com

چکیده

نوشهرگرایی به همان اندازه که بدنبال ایجاد شهرهای جدید و کامل است، به اصلاح شهرهای ساخته شده نیز می پردازد. ایده اساسی توسعه کریدوری (حمل و نقل محور) TOD □ اساسا بر پایه حمل و نقل عمومی ریلی بعنوان سریعترین و موثرترین نوع وسیله در رقابت با اتومبیل بنا شده است تا تغییر موثری در شیوه جابجائی را سبب شده و وابستگی به اتومبیل و رشد افقی شهری را کاهش دهد. توسعه کریدوری یک قطب اجتماعی مرکب از کاربریهای متنوع و مختلط را در یک محدوده قابل پیاده روی به مرکزیت ورودی ایستگاه حمل و نقل را ایجاد می کند. مقاله حاضر پس از بررسی توسعه حمل و نقل محور به روش توصیفی تجربی، تجربیات کریدورهای توسعه را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و نحوه برنامه ریزی، طراحی، سرمایه گذاری و اجراء آنها را بر اساس تئوری توسعه کریدوری بررسی مینماید. سپس نوع کاربریهای متناسب با توسعه، شامل کاربریهای مسکونی، تجاری، آموزشی و اوقات فراغت و سایر موارد از نظر استقرار و موقعیت، مورد بررسی قرار گرفته اند. در انتها به عنوان نمونه موردی، ضرورت پیاده سازی این نوع واحدهای توسعه در کلانشهر مشهد که با خطوط ریلی سبک مجهز شده است، پرداخته می شود و پیامدهای متفاوت این روش نیز، شامل کاهش استفاده از خودرو شخصی، کاهش آلودگی هوا، رونق بازار اقتصادی و اشتغال زائی ذکر می گردد.

واژگان کلیدی: نوشهر گرایی^۱، قابلیت دسترسی^۲، TOD توسعه کریدوری^۳، ترکیب کاربریها

مقدمه و طرح مسئله

^۱ دانشجو دکتری برنامه ریزی شهری واحد بین الملل دانشگاه فردوسی

^۲ New urbanism

^۳ Accessibility

^۴ Traditional Oriented Development